

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-91-24

Druk nr 766
Warszawa, 30 października 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy
o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych
innych ustaw.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Klimatu i Środowiska.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, 1597, 1688, 1852 i 2029) po art. 226a dodaje się art. 226b w brzmieniu:

„Art. 226b. Do dnia 31 grudnia 2027 r. właściwy organ, o którym mowa w art. 26a ust. 2, może otrzymać środki z budżetu państwa z przeznaczeniem na wykonanie działań, o których mowa w art. 26a ust. 1. W przypadku gdy właściwym organem jest organ jednostki samorządu terytorialnego, kwota dofinansowania może stanowić więcej niż 80 % kosztów wykonania tych działań. Kwota dofinansowania nie może być wyższa niż 99 % kosztów wykonania działań, o których mowa w art. 26a ust. 1.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2151 oraz z 2022 r. poz. 2687) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

1) pkt 35 otrzymuje brzmienie:

„35) w dziale VII po rozdziale 6 dodaje się rozdział 6a w brzmieniu:

„Rozdział 6a

Odpady budowlane i rozbiórkowe

Art. 101a. 1. Wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych jest obowiązany do zapewnienia wysegregowania z wytworzonych przez siebie odpadów budowlanych i rozbiórkowych, których powstaniu nie mógł zapobiec zgodnie z art. 18 ust. 1, co najmniej: drewna, metali, szkła, tworzyw sztucznych, gipsu i odpadów mineralnych, w tym betonu, cegły, płytek i materiałów ceramicznych oraz kamieni w celu zapewnienia

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3, Dz. Urz. UE L 365 z 19.12.2014, str. 89, Dz. Urz. UE L 21 z 28.01.2015, str. 22, Dz. Urz. UE L 184 z 11.07.2015, str. 13, Dz. Urz. UE L 297 z 13.11.2015, str. 9, Dz. Urz. UE L 42 z 18.02.2017, str. 43, Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 109, Dz. Urz. UE L 191 z 28.07.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2024/90243 z 17.04.2024).

przydatności do przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub innego odzysku, chyba że wysegregowanie nie jest technologicznie możliwe lub brak wysegregowania pozwala na przygotowanie do ponownego użycia, recykling lub inny odzysk.

2. W przypadku gdy wytwórcą odpadów budowlanych i rozbiórkowych jest osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą, obowiązek określony w ust. 1 wykonuje następny posiadacz odpadów, któremu ten wytwórca przekazał te odpady budowlane i rozbiórkowe.

3. Wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz następny posiadacz odpadów, o którym mowa w ust. 2, mogą zlecić wykonanie obowiązku określonego w ust. 1 podmiotowi, o którym mowa w art. 27 ust. 2, w drodze umowy określającej dalsze zagospodarowanie wysegregowanych odpadów, zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

4. Odpowiedzialność za wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, ponoszą solidarnie wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych, następny posiadacz odpadów, o którym mowa w ust. 2, oraz podmiot, o którym mowa w art. 27 ust. 2, z zastrzeżeniem ust. 2.

5. Posiadacz odpadów wysegregowanych zgodnie z ust. 1 jest obowiązany do zapewnienia dalszego zagospodarowania tych odpadów zgodnie z art. 18 ust. 2–7.”;”;

2) w pkt 40 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) niezapewnienie wysegregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych wbrew obowiązkom określonym w art. 101a ust. 1–3;”;

Art. 3. 1. W latach 2025–2027 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będący skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy wynosi w:

- 1) 2025 r. – 300 000 tys. zł;
- 2) 2026 r. – 300 000 tys. zł;
- 3) 2027 r. – 300 000 tys. zł.

2. W przypadku przekroczenia 80 % wysokości środków, które są zaplanowane na przedmiotowe zadanie w ustawie budżetowej na dany rok, wprowadza się mechanizm

korygujący polegający na ograniczeniu dofinansowania działań, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

3. Minister właściwy do spraw klimatu monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz w razie potrzeby wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 2.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

UZASADNIENIE

Przepisy zawarte w art. 1 projektu ustawy mają na celu wprowadzenie podstawy prawnej umożliwiającej przekazanie środków z rezerwy celowej budżetu państwa właściwym organom, w szczególności gminom, które borykają się z problemem nielegalnie nagromadzonych odpadów zagrażających życiu i zdrowiu ludzi oraz środowisku (w trybie art. 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o odpadach”). Projektowany przepis ma charakter epizodyczny (jego okres obowiązywania uregulowano do dnia 31 grudnia 2027 r.) i ma on stanowić uzupełniające źródło finansowania zadania, o którym mowa w art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach, w przypadku dostępności środków z rezerwy celowej. Celem proponowanego przepisu jest zwiększenie wachlarza instrumentów służących usuwaniu skutków nielegalnego gospodarowania odpadami. W przepisie tym dodatkowo ustanowiono maksymalny poziom dofinansowania, co ma na celu możliwie największe zaangażowanie organów administracji w realizację przedsięwzięć, a w konsekwencji możliwie najbardziej rzetelne wydatkowanie i rozliczanie przez beneficjentów środków publicznych.

Dodatkowo obowiązujące przepisy prawa, tj. art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, umożliwiają przekazanie środków z rezerwy celowej właściwym organom administracji samorządowej w wysokości do 80 %, jednak pozostałe 20 % środków musi pochodzić z innych źródeł. Dlatego też projektowany przepis umożliwia przekazanie środków z rezerwy celowej właściwym organom administracji samorządowej w wysokości ponad 80 % i jednocześnie umożliwia ewentualne pozyskanie przez te organy środków z innych źródeł finansowania (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa inne źródła finansowania nie stanowią środków własnych samorządu). Taki montaż finansowy ma na celu domknięcie luki finansowej, która może się pojawić przy finansowaniu działań prowadzonych na podstawie art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach.

Obowiązujące przepisy prawa umożliwiają pozyskanie finansowania na zadanie, o którym mowa w art. 26a ustawy o odpadach. W 2019 r. w ramach nowelizacji przepisów ustawy o odpadach wprowadzono do ustawy art. 26a, zgodnie z którym, w przypadku gdy ze względu na zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska konieczne jest niezwłoczne usunięcie odpadów, właściwy organ administracji publicznej wykonuje działania polegające na usunięciu odpadów i gospodarowaniu nimi. Równocześnie wprowadzono przepisy do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.),

zwanej dalej „ustawą POŚ”, zwiększające możliwości dofinansowania usuwania odpadów ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW, art. 400a ust. 1 pkt 8c ustawy POŚ). NFOŚiGW przygotował program priorytetowy „Usuwanie porzuconych odpadów” dedykowany właściwym organom administracji w celu wsparcia finansowego usunięcia odpadów prowadzonego w trybie art. 26a ustawy o odpadach. Pierwszy nabór w ramach programu priorytetowego „Usuwanie porzuconych odpadów” rozpoczął się w 2019 r. Od dnia utworzenia programu priorytetowego i rozpoczęcia naborów dofinansowanie było możliwe w formie dotacji w wysokości od 10 % do 80 % kosztów kwalifikowanych i pożyczki w wysokości do 100 % kosztów kwalifikowanych oraz od dnia 11 sierpnia 2023 r. do końca 2023 r. również w formie dotacji w wysokości do 100 % kosztów kwalifikowanych w przypadku przedsięwzięć stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska wskazanych przez ministra właściwego do spraw klimatu. Aktualnie do końca 2024 r. istnieje tylko jedna forma dofinansowania, tj. dofinansowanie w formie pożyczki – do 100 % kosztów kwalifikowanych. Program priorytetowy „Usuwanie porzuconych odpadów” stanowi znaczące obciążenie zobowiązania wieloletniego „gospodarowanie odpadami”, w ramach którego finansowane są również m.in. programy: „Racjonalna gospodarka odpadami”, „Ochrona powierzchni ziemi” i „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”, jak również programy z zakresu edukacji ekologicznej czy program LIFE. Stan środków na zobowiązaniu wieloletnim „gospodarowanie odpadami” na dzień 20 maja 2024 r. wynosił 87 652,5 tys. zł. Z uwagi na poziom wydatków wynikających z dotychczas zawartych zobowiązań oraz aktualny stan i przychody zasilające zobowiązanie „gospodarowanie odpadami” brak jest uprawdopodobnionych możliwości dla udzielenia dofinansowania przedsięwzięć w ramach będących w ocenie złożonych wniosków. Obecnie NFOŚiGW nie dysponuje wystarczającymi środkami dla sfinansowania tych inwestycji, jak również kompleksowych długotrwałych działań związanych z usuwaniem porzuconych odpadów.

Jednym z głównych problemów wskazywanych przez właściwe organy administracji w realizacji usuwania odpadów są zbyt małe środki finansowe na przedsięwzięcia usuwania odpadów, mimo utworzenia przez NFOŚiGW odpowiedniego programu. Niejednokrotnie organy te, w szczególności gminy, występowały do Ministerstwa Klimatu i Środowiska o pomoc finansową w usunięciu zalegających nielegalnie odpadów w związku z posiadaniem niewystarczających środków na usunięcie odpadów.

Jednym z priorytetowych zadań obecnego Rządu jest zajęcie się zjawiskiem miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów, co znalazło odzwierciedlenie w umowie koalicyjnej –

w pierwszych dniach swojego funkcjonowania Rząd dodatkowo zaplanował środki finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa na działania związane z usuwaniem odpadów z tych miejsc i ich zagospodarowywaniem. Z punktu widzenia administracji samorządowej finansowanie ze środków publicznych usuwania nielegalnie zdeponowanych odpadów powinno zostać zwiększone, niemniej jednak istotne jest, aby proces ten odbywał się stopniowo, z uwzględnieniem nie tylko możliwości finansowych budżetu państwa, ale również mocy przerobowych krajowych instalacji do przetwarzania odpadów. Szczególnie istotną kwestią jest również udzielenie wsparcia, które nie będzie dodatkową „motywacją” dla tzw. szarej strefy do kontynuacji nielegalnego procederu.

Niemniej jednak projektowany przepis wprowadzający możliwość przekazania środków z rezerwy celowej właściwym organom administracji ma być uzupełniającym źródłem finansowania zadania, o którym mowa w art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach. Przede wszystkim należy mieć na uwadze, że docelowym źródłem finansowania ww. zadania powinno być dofinansowanie ze środków NFOŚiGW. Natomiast zaproponowany w art. 1 trzyletni okres wydaje się adekwatny, ponieważ projektowany przepis daje możliwość skorzystania przez organy administracji z dodatkowej pomocy finansowej na usuwanie odpadów szczególnie zagrażających życiu lub zdrowiu ludzi oraz środowisku przy jednoczesnym podjęciu działań w celu zatrzymania aktualnych źródeł dochodów NFOŚiGW i uzyskanie nowych środków finansowych na program „Usuwanie porzuconych odpadów”, który stanowi docelowe źródło finansowania przedsięwzięcia usuwania odpadów. Z tego względu projektowany przepis ma charakter przepisu epizodycznego.

Zatem środki z budżetu państwa będą przeznaczone na usuwanie nielegalnie nagromadzonych odpadów z miejsc, dla których spełnione będą wymagania art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach, oraz zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych dotyczącymi rezerwy celowej.

W projektowanym art. 3 zostały zawarte przepisy reguły wydatkowej wraz z mechanizmem korygującym. Za monitorowanie wykorzystania limitu wydatków odpowiedzialny będzie minister właściwy do spraw klimatu. W latach 2025–2027 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będący skutkiem finansowym wejścia w życie projektowanej ustawy wynosić będzie w:

- 1) 2025 r. – 300 000 tys. zł;
- 2) 2026 r. – 300 000 tys. zł;
- 3) 2027 r. – 300 000 tys. zł.

Projektowana w art. 2 zmiana w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2151, z późn. zm.) – nowe brzmienie przepisu art. 101a ustawy o odpadach ma na celu wprowadzenie zmian w zakresie organizacji systemu sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Przewiduje się, że projektowana regulacja wpłynie na zwiększenie ilości odpadów selektywnie zbieranych, przez co poprawi się ich jakość, co następnie przełoży się na większe możliwości ich zagospodarowania w procesach odzysku, a w szczególności recyklingu. Skutkiem tego powinno być zmniejszenie ilości przesłanek dla pozbywania się odpadów budowlanych i rozbiórkowych w sposób niezgodny z przepisami obowiązującego prawa (nielegalnie nagromadzone odpady).

Dodatkowo należy wskazać, że dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 109), zwaną dalej „dyrektywą w sprawie odpadów”, na państwa członkowskie został nałożony obowiązek ustanowienia systemów sortowania dla odpadów budowlanych i rozbiórkowych przynajmniej dla drewna, frakcji mineralnych (beton, cegły, płytki i materiały ceramiczne, kamienie), metalu, szkła, tworzyw sztucznych i gipsu. Art. 11 ust. 1 dyrektywy w sprawie odpadów został transponowany do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z dodanym tą nowelizacją art. 101a ustawy o odpadach system sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych, co do zasady, opiera się na segregacji tych odpadów w miejscu ich wytworzenia. Jednakże przedstawiciele branży budowlanej oraz branży gospodarki odpadami przedstawili postulaty złagodzenia wymogu zbierania i odbierania selektywnego w miejscu wytworzenia odpadów, opierając się na trudnościach, jakie w praktyce powstają w związku z koniecznością dostosowania się do tego wymogu. W związku z tym projektowana ustawa stanowi kompromis między:

- 1) wymogiem zapewnienia, aby wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych był zobligowany do wysegregowania wytworzonych odpadów, a
- 2) zapewnieniem dalszego zagospodarowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych, zgodnie z celami ustanowienia systemu selektywnej segregacji w dyrektywie w sprawie odpadów, a
- 3) możliwością przekazania wykonania tego obowiązku innym podmiotom.

Jednym z podstawowych założeń projektowanej regulacji z zakresu gospodarki odpadami jest fakt, że to wytwórca odpadów jest obowiązany do zagospodarowania wytworzonych przez siebie odpadów. Odzwierciedleniem tego założenia w kontekście

ustanowionego systemu segregacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych jest art. 101a ust. 1 ustawy o odpadach, w którym jako pierwotny podmiot obowiązany do zapewnienia wysegregowania tych odpadów wskazano ich wytwórcę. Projektowana regulacja zakłada jedynie złagodzenie wymogu, aby segregacja była prowadzona „u źródła”, czyli w miejscu wytworzenia. W związku z powyższym w ust. 3 projektowanej regulacji wprowadzono przepisy umożliwiające przekazanie odpadów innemu uprawnionemu podmiotowi, który przejmie obowiązek zapewnienia ich wysegregowania.

Jednocześnie w ust. 2 projektowanej regulacji utrzymano zasadę, zgodnie z którą obowiązek określony w ust. 1 nie dotyczy osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (przy czym, aby uniknąć trudności przy określaniu i rozumieniu podmiotów objętych zakresem sformułowania „gospodarstwa domowe”, w projektowanej ustawie użyto pojęcia „osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami”). Z uwagi na fakt, że osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami mogą mieć trudności w zakresie sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych na poszczególne frakcje, jak również z zamiarem zwiększenia prawidłowego wykonania obowiązku sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych, w projektowanej ustawie wskazano, że obowiązek zapewnienia wysegregowania będzie wykonywał inny podmiot. Za osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami wykonanie obowiązku przejmie podmiot profesjonalny, np. PSZOK lub zleceniobiorca usługi budowlano-rozbiórkowej, przy czym PSZOK lub zleceniobiorca usługi budowlano-rozbiórkowej nie muszą wówczas samodzielnie przeprowadzać wysegregowania odpadów, ale mogą skorzystać z rozwiązania zawartego w ust. 3.

Mając na uwadze podstawowe założenie projektowanej regulacji przyjęto, że przekazanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych innemu uprawnionemu podmiotowi nie zwalnia całkowicie wytwórcy odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odpowiedzialności za wykonanie obowiązku wysegregowania. W związku z tym w projektowanym art. 101a ust. 4 ustawy o odpadach wskazano odpowiedzialność solidarną za niezrealizowanie ww. obowiązku.

Odpowiedzialność solidarna wytwórców odpadów budowlanych i rozbiórkowych, następnich posiadaczy odpadów oraz podmiotów, o którym mowa w art. 27 ust. 2 ustawy o odpadach, za niewysegregowanie wytworzonych przez wytwórcę odpadów budowlanych i rozbiórkowych, będzie dotyczyć przypadku gdy obowiązek ten nie zostanie zrealizowany przez podmiot, któremu przekazano odpady.

Oznaczać to będzie, że w przypadku niewykonania przedmiotowego obowiązku wojewódzki inspektor ochrony środowiska będzie mógł wszcząć postępowanie

administracyjne w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za niezapewnienie wysegregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych wobec jednego z wyżej wymienionych podmiotów.

Z odpowiedzialności solidarnej wyłączone będą osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej.

Gospodarując odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi, należy mieć na uwadze hierarchię sposobów postępowania z odpadami, która dotyczy wszystkich rodzajów odpadów, co oznacza, że podmioty świadczące usługi w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów (wykonawców robót budowlanych) są obowiązane do zapobiegania powstawaniu odpadów, tak jak każdy podmiot gospodarujący odpadami. Wynika to z art. 18 ust. 1 ustawy o odpadach, który stanowi, że każdy, kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić przy użyciu takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko, w tym przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użycia. Zatem w pierwszej kolejności należy podejmować działania mające na celu zapobieganie powstawaniu odpadów na przykład przez ponowne użycie lub wydłużenie dalszego okresu użytkowania materiałów, produktów, przedmiotów lub ich części w procesie związanym z robotami budowlanymi i rozbiórkowymi, w tym m.in. surowców naturalnych (np. kruszywa naturalne), elementów infrastruktury (np. elementy betonowe, systemy oświetleniowe, szyny) oraz elementów wyposażenia budynków (np. systemy grzewcze, armatura). Zatem w przypadku gdy podczas budowy, rozbiórki albo remontu obiektów powstają materiały, produkty, przedmioty lub ich części, takie jak np. krany, umywalki, drzwi lub cegły, które można wykorzystać w tym samym celu, należy rozważyć, czy mamy do czynienia z odpadami w kontekście definicji ponownego użycia. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 18 ustawy o odpadach przez ponowne użycie rozumie się działanie polegające na wykorzystywaniu produktów lub części produktów niebędących odpadami ponownie do tego samego celu, do którego były przeznaczone.

Prawidłowa segregacja odpadów budowlanych i rozbiórkowych powinna mieć wpływ na zwiększenie przydatności odpadów wytworzonych na budowach i remontach do odzysku, poprawę dostępności surowców na rynku oraz ułatwić ich dalsze wykorzystanie. Zgodnie ze słownikiem języka polskiego segregacja jest definiowana jako dzielenie czegoś na grupy,

kategorie według wybranych cech¹⁾. Odnosząc się do kwestii segregacji odpadów, projektowany przepis nie zmienia frakcji odpadów, które powinna obejmować ich segregacja, w dalszym ciągu są to: drewno, metale, szkło, tworzywa sztuczne, gips, odpady mineralne (beton, cegła, płytki i materiały ceramiczne, kamienie). Należy zaznaczyć, że w przypadku gdy istnieje możliwość wysortowania z materiałów powstających na budowie lub podczas remontu (o ile takie materiały powstają), należy wydzielić co najmniej strumienie odpadów wskazane w tym przepisie. Jednocześnie trzeba wskazać, że obowiązek wysegregowania obejmuje konieczność fizycznego rozdzielania na frakcje powstałych materiałów, natomiast nie obejmuje konieczności ingerowania w strukturę przedmiotów stanowiących całość i tym samym nie obejmuje obowiązku podzielenia na części odpadów wielomateriałowych. Ponadto mając na uwadze fakt, że z niektórych powstałych odpadów nie jest możliwe wysegregowanie z przyczyn technologicznych lub brak wysegregowania pozwala na przygotowanie do ponownego użycia, recykling lub inny odzysk nawet wymienionych w przepisie frakcji, wskazano, że w takim przypadku nie będzie konieczne wysegregowanie. Natomiast mając na uwadze cel segregacji, czyli zwiększenie przydatności do dalszego zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, możliwe jest wyodrębnienie również innych strumieni odpadów. W ust. 1 zaproponowano określenie wprost celu prowadzenia obowiązkowej segregacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych w zakresie wyżej wspomnianego dalszego postępowania z wysegregowanymi odpadami. Segregacja nie jest celem samym w sobie, ale ma zapewnić przydatność do przygotowania do ponownego użycia, recyklingu oraz innego odzysku. Do sposobu dalszego zagospodarowania (po wysegregowaniu) odpadów odnosi się również projektowany ust. 5, który przez odniesienie do art. 18 ust. 2–7 ustawy o odpadach między innymi wskazuje, że wysegregowane odpady powinny zostać poddane odzyskowi – w pierwszej kolejności przygotowaniu odpadów do ponownego użycia lub recyklingowi, a jeżeli nie jest to możliwe z przyczyn technologicznych lub nie jest uzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych – poddaniu innym procesom odzysku. Unieszkodliwieniu powinny zostać poddane wyłącznie odpady, których poddanie odzyskowi nie jest możliwe.

Wprowadzając złagodzenie obecnego brzmienia art. 101a ustawy o odpadach przez zniesienie obowiązku selektywnego zbierania u źródła, w art. 101a ust. 3 zaproponowano również mechanizm mający na celu zabezpieczenie wykonania tego obowiązku. W pierwszej

¹⁾ <https://sjp.pwn.pl/szukaj/segregacja.html>.

kolejności za wysegregowanie i właściwe zagospodarowanie odpadów odpowiada wytwórca. Dopuszczając możliwość zlecenia wykonania obowiązków, które ciążą na wytwórcy, innemu podmiotowi, wprowadzono ograniczenie, że umowa w tym przedmiocie musi być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności oraz zawierać postanowienia dotyczące dalszego zagospodarowania wysegregowanych odpadów. Określenie „wysegregowane odpady” odnosi się do odpadów poddanych wysegregowaniu zgodnie z art. 101a ust. 1 niezależnie od tego, jakie w wyniku podjętych działań powstały frakcje odpadów. Oznacza to, że dalszemu zagospodarowaniu podlegać będą nie tylko odpady „zmieszane”, ale również inne wysegregowane odpady. Zapewni to przejrzystość oraz transparentność transakcji związanych z odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi, co ułatwi przeprowadzanie kontroli oraz zwiększy poprawność wykonania tych obowiązków.

Ze względu na cele, jakie przyświecają regulacji dotyczącej systemu segregacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych, oraz fakt, aby wytwórcy odpadów, zlecając obowiązek wysegregowania, nie delegowali również odpowiedzialności za dalsze poprawne zagospodarowanie odpadów, wprowadzono wymóg, aby umowa w tym przedmiocie zawierała postanowienia w zakresie dalszego zagospodarowania wysegregowanych odpadów. Należy zaznaczyć, że mimo tego, że nie wprowadzono zakazu dalszego przekazywania odpadów przez kolejne uprawnione podmioty, to wytwórca odpadów musi mieć na uwadze, że zlecając wykonanie obowiązku, musi posiadać wiedzę w zakresie dalszego zagospodarowania odpadów po ich wysegregowaniu. Ograniczy to praktyczną możliwość dalszego zlecenia segregowania odpadów kolejnym podmiotom. Z uwagi na powyższe modyfikacje zmianie uległ również przepis art. 194 ust. 1 pkt 6a ustawy o odpadach. W zależności od zaistniałych okoliczności odpowiedzialności za niewykonanie obowiązku wysegregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych podlegać będą:

- 1) wytwórca odpadów (art. 101a ust. 1) albo
- 2) podmiot, na który z mocy prawa przeszedł obowiązek segregacji (art. 101a ust. 2 w zw. z ust. 1), albo
- 3) podmiot, któremu obowiązek został przekazany na podstawie zawartej umowy (art. 101a ust. 3 w zw. z ust. 1 albo 2).

W stosunku do niektórych podmiotów może zaistnieć potrzeba zmiany zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów. Taka potrzeba może wystąpić w przypadku, gdy podmiot zdecyduje się na zmianę profilu swojej obecnej działalności.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlegał notyfikacji technicznej Komisji Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymagał przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.) określony został w ocenie skutków regulacji (OSR) i dotyczy potencjalnego rozwoju nowych przedsiębiorstw lokalnych lub poszerzenia zakresu dotychczasowych usług w związku z możliwością przekazywania odpadów innemu uprawnionemu podmiotowi. Zaproponowane instrumenty prawno-administracyjne zapewnią większą elastyczność w związku z możliwością przekazywania odpadów budowlanych i rozbiórkowych innym uprawnionym podmiotom, w następstwie czego będą mogły przyczynić się do ograniczenia rozwoju tzw. szarej strefy w zakresie zagospodarowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Planuje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. Art. 101a ustawy o odpadach, wprowadzony ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, który w obecnym brzmieniu zobowiązuje podmioty gospodarcze do segregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych w miejscu wytworzenia, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. Jednakże z uwagi na zgłaszane przez przedstawicieli branży budowlanej oraz branży gospodarki odpadami wątpliwości interpretacyjne dotyczące brzmienia art. 101a ustawy o odpadach, konieczna jest zmiana tego przepisu w okresie *vacatio legis* tak, aby zaczął on obowiązywać w nowym brzmieniu już od dnia 1 stycznia 2025 r.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Anita Sowińska – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Koordynator: Marta Ligęza – Starszy Specjalista, Departament Gospodarki Odpadami, email: marta.ligeza@klimat.gov.pl tel.: (+48 22) 36 92 804</p> <p>Marcin Cykowski – Naczelnik, Departament Gospodarki Odpadami, email: marcin.cykowski@klimat.gov.pl</p> <p>Joanna Darska – Zastępca Dyrektora, Departament Gospodarki Odpadami, email: joanna.darska@klimat.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 25.10.2024 r.</p> <p>Źródło Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3, z późn. zm.)</p> <p>Numer w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UC23</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Jednym z priorytetów obecnego Rządu jest zajęcie się zjawiskiem miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów, co znalazło odzwierciedlenie w umowie koalicyjnej. Z tego też względu w pierwszych dniach swojego funkcjonowania Rząd dodatkowo zaplanował środki finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa na te działania. Jednakże w brzmieniu aktualnie obowiązujących przepisów prawa nie ma możliwości przekazania właściwym organom administracji samorządowej środków z rezerwy celowej budżetu państwa na zadania, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o odpadach”, czy to za pośrednictwem Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), czy przez wojewodów. Ponadto w przypadku organów administracji samorządowej organy te musiałyby dodatkowo posiadać co najmniej 20 % wkładu własnego. Przy aktualnie wysokich kosztach zagospodarowania odpadów nie wszystkie organy są w stanie wygospodarować środki finansowe z własnego budżetu na usunięcie nielegalnie nagromadzonych odpadów. W przypadku odpadów niebezpiecznych mogą to być koszty w wysokości kilkuset mln zł. W związku z powyższym istnieje konieczność wprowadzenia projektowanego przepisu art. 226b ustawy o odpadach w celu umożliwienia przekazania ewentualnych środków z rezerwy celowej właściwym organom administracji, o których mowa w art. 26a ust. 2 ustawy o odpadach, wraz z możliwością pozyskania środków z innych źródeł finansowania w ramach tworzenia montażu finansowego w celu domknięcia luki finansowej. Przepis ten będzie umożliwiał organom samorządowym również dofinansowanie do usunięcia odpadów powyżej 80 % całkowitych kosztów przedsięwzięcia (jednak nie 100 %).

Od dnia 1 stycznia 2023 r. w polskim porządku prawnym miał obowiązywać art. 101a ustawy o odpadach, zgodnie z którym odpady budowlane i rozbiórkowe zbiera się oraz odbiera selektywnie, z podziałem co najmniej na: drewno, metale, szkło, tworzywa sztuczne, gips, odpady mineralne, w tym beton, cegłę, płytki i materiały ceramiczne oraz kamienie. Przepisy ustawy o odpadach miały zobowiązywać podmioty do segregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych w miejscu wytworzenia (u źródła).

Po analizie przepisów dotyczących obowiązku selektywnego zbierania odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz z uwagi na zgłaszane przez przedstawicieli branży budowlanej oraz branży gospodarki odpadami wątpliwości interpretacyjne dotyczące brzmienia art. 101a ustawy o odpadach przesunięto termin wejścia w życie ww. przepisów z dnia 1 stycznia 2023 r. na dzień 1 stycznia 2025 r.

Należy jednak zauważyć, że samo przesunięcie terminu wejścia w życie nie rozwiązuje problemu. Główne zgłaszane problemy i wątpliwości dotyczące brzmienia art. 101a ustawy o odpadach to:

- 1) kwestia, czy odpady budowlane i rozbiórkowe faktycznie mają zostać segregowane u źródła;
- 2) brak jednoznacznego stwierdzenia, kogo dotyczy obowiązek selektywnego zbierania i odbierania odpadów budowlanych i rozbiórkowych;
- 3) wątpliwości odnośnie do sposobu zagospodarowania frakcji pozostałej po sortowaniu odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Dodatkowo brak aktualizacji brzmienia art. 101a ustawy o odpadach może przyczynić się do wystąpienia kolejnych, następujących utrudnień:

- 1) możliwy wzrost kosztów odbioru odpadów budowlanych i rozbiórkowych z miejsca prowadzonego remontu lub budowy z uwagi na konieczność zapewnienia selektywnego zbierania i odbierania wymienionych w ustawie o odpadach sześciu

- frakcji (drewno, metale, szkło, tworzywa sztuczne, gips, odpady mineralne) oraz możliwe występowanie utrudnień (np. organizacyjnych) wynikających z obowiązku zbierania i odbierania odpadów budowlanych i rozbiórkowych u źródła;
- 2) w związku z powyższym możliwy jest rozwój tzw. szarej strefy w zakresie zagospodarowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych z uwagi na hipotetyczny wyższy koszt legalnego odbioru lub zbiórki odpadów podzielonych na frakcje, co w konsekwencji może doprowadzić do większej liczby dzikich wysypisk i porzucania odpadów;
 - 3) w związku z koniecznością segregacji u źródła mogą wystąpić problemy logistyczne z ustawieniem większej liczby kontenerów na terenach o ścisłej zabudowie.

Z uwagi na powyższe zachodzi konieczność przeprowadzenia nowelizacji brzmienia art. 101a ustawy o odpadach.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Obowiązujące przepisy prawa, tj. art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, umożliwiają przekazanie środków z rezerwy celowej organom administracji samorządowej w wysokości do 80 %, jednak pozostałe 20 % środków musi pochodzić ze środków własnych organu samorządu. Dlatego też została zaprojektowana konstrukcja przepisów w taki sposób, aby umożliwić zarówno przekazanie ewentualnych środków z rezerwy celowej właściwym organom administracji, o których mowa w art. 26a ust. 2 ustawy o odpadach, jak i umożliwić ewentualne pozyskanie środków z innych źródeł finansowania organom samorządowym (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa inne źródła finansowania nie stanowią środków własnych samorządu). Projektowana zmiana ma na celu umożliwienie przekazania ewentualnych środków z rezerwy celowej organom administracji wraz z możliwością pozyskania środków z innych źródeł finansowania w ramach tworzenia montażu finansowego w celu domknięcia luki finansowej. Jest to zwiększenie wachlarza instrumentów służących usuwaniu skutków nielegalnego gospodarowania odpadami, którego spodziewanym efektem będzie poprawa możliwości finansowania usuwania odpadów z różnych źródeł i tym samym pozytywny wpływ na życie i zdrowie ludzi oraz środowisko w związku z usuwaniem zagrożeń wywołanych zalegającymi nielegalnie odpadami.

Niemniej jednak projektowane przepisy wprowadzające możliwość przekazania środków z rezerwy celowej właściwym organom administracji mają być uzupełniającym źródłem finansowania zadania, o którym mowa w art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach. Zatem środki z budżetu państwa będą przeznaczone na usuwanie nielegalnie nagromadzonych odpadów z miejsc, dla których spełnione będą wymagania art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach, oraz zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych dotyczącymi rezerwy celowej.

Z uwagi na zgłaszane postulaty branży budowlanej oraz po analizie przepisów dotyczących obowiązku selektywnego zbierania odpadów budowlanych i rozbiórkowych proponuje się nowelizację art. 101a ustawy o odpadach, aby rozwiązać ww. wątpliwości interpretacyjne oraz wyjść naprzeciw oczekiwaniom zainteresowanych branż. Określony podział odpadów budowlanych i rozbiórkowych na poszczególne frakcje pozwoli na stworzenie jednolitego systemu selektywnej zbiórki odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Znacząca różnica między obecnym brzmieniem art. 101a ustawy o odpadach a projektowaną regulacją to dopuszczenie sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych poza miejscem ich wytworzenia. To oznacza, że projektowany przepis będzie również umożliwiał przekazanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych innemu uprawnionemu podmiotowi, który zajmie się wysegregowaniem ww. odpadów. Zatem nie będzie obowiązku segregacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyłącznie u źródła. Dodatkowo projektowana regulacja wprowadza odpowiedzialność solidarną za niezrealizowanie obowiązku wysegregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Przeprowadzona zmiana spowoduje elastyczniejsze podejście do segregacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych, a to z kolei powinno przyczynić się do ułatwienia segregacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Osiągnięcie celu proponowanej regulacji nie jest możliwe za pomocą środków pozalegisłacyjnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Obowiązek ustanowienia systemów sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych wynika bezpośrednio z art. 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 109) i dotyczy wszystkich państw członkowskich UE.

Podejście do selektywnego sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych w krajach UE jest zróżnicowane. Wynika to z poziomu organizacyjnego i zaawansowania gospodarki odpadami w danym kraju.

Przykładowo w Hiszpanii ustanowiono obowiązek segregacji u źródła odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne, które należy przypisać do określonych frakcji, które mogą być ponownie wykorzystane. Odpady budowlane i rozbiórkowe uznaje się tam za priorytetowy sektor działań i przewiduje różne rozwiązania na rzecz lepszego gospodarowania i wykorzystywania odzyskanych odpadów zgodnie z celami ustalonymi na poziomie UE.

Innym przykładem są Węgry, gdzie segregacja odpadów budowlanych i rozbiórkowych jest obowiązkiem wytwórcy, ale tylko w przypadku niektórych rodzajów odpadów i powyżej określonej ilości progowej.

Należy zauważyć, że system sortowania odpadów przyjęty w Polsce jest zbliżony z rozwiązaniami przyjętymi w innych krajach UE, jeżeli chodzi o segregację odpadów budowlanych i rozbiórkowych na poszczególne frakcje, jednak szczegółowe warunki jego funkcjonowania zostały dostosowane do specyfiki rynku polskiego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-------	----------	---------------	---------------

Podmioty wytwarzające odpady z grupy 17*	ok. 7700	Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)	Złagodzenie obowiązku selektywnego sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych przez zniesienie obowiązku selektywnego zbierania u źródła
Podmioty zbierające odpady z grupy 17*	ok. 5400	BDO	Złagodzenie obowiązku selektywnego sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych poprzez zniesienie obowiązku selektywnego zbierania u źródła
Podmioty przetwarzające odpady z grupy 17*	ok. 3000	BDO	Złagodzenie obowiązku selektywnego sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych przez zniesienie obowiązku selektywnego zbierania u źródła
Urzędy marszałkowskie	16	Główny Urząd Statystyczny (GUS)	W przypadku gdy podmiot zdecyduje się zmienić charakter prowadzonej działalności, może to skutkować wydaniem nowego zezwolenia lub zmianą posiadanego zezwolenia z zakresu gospodarki odpadami. Zwiększenie wachlarza instrumentów służących usuwaniu skutków nielegalnego gospodarowania odpadami (poprawa możliwości finansowania usuwania odpadów z różnych źródeł)
Starostwa	380	GUS	W przypadku gdy podmiot zdecyduje się zmienić charakter prowadzonej działalności, może to skutkować wydaniem nowego zezwolenia lub zmianą posiadanego zezwolenia z zakresu gospodarki odpadami. Zwiększenie wachlarza instrumentów służących usuwaniu skutków nielegalnego gospodarowania odpadami (poprawa możliwości finansowania usuwania odpadów z różnych źródeł)
Gminy	2477	GUS	Zwiększenie wachlarza instrumentów służących usuwaniu skutków nielegalnego gospodarowania odpadami (poprawa możliwości finansowania usuwania odpadów z różnych źródeł)
Regionalne dyrekcje ochrony środowiska	16	Dane własne	Zwiększenie wachlarza instrumentów służących usuwaniu skutków nielegalnego gospodarowania odpadami (poprawa możliwości finansowania usuwania odpadów z różnych źródeł)

*Dane przygotowane w oparciu o sprawozdawczość o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami oraz dostępne w BDO dane za lata 2021–2022 (tylko podmioty zarejestrowane w BDO). Należy zaznaczyć, że poszczególne podmioty mogą występować jednocześnie w różnych grupach, z uwagi na fakt, że ten sam podmiot może znajdować się w grupie wytwarzających odpady i przetwarzających odpady.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy w zakresie dotyczącym odpadów budowlanych i rozbiórkowych był poddany pre-konsultacjom na Zespole doradczym do spraw systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami. Spotkania odbyły się dwukrotnie w 2023 r. zarówno z przedstawicielami jednostek podległych i nadzorowanych, jak również z wybranymi przedstawicielami branży

odpadowej, w tym z przedsiębiorcami związanymi z działalnością budowlaną. Na spotkaniach poddano dyskusji wątpliwości interpretacyjne art. 101a ustawy o odpadach oraz omówiono możliwy sposób ich rozwiązania. Po przeprowadzonych rozmowach stwierdzono, że przepis wymaga doprecyzowania.

Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) projekt ustawy otrzymały do zaopiniowania, na 30 dni, następujące reprezentatywne organizacje pracodawców:

- 1) Konfederacja „Lewiatan”;
- 2) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 4) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 6) Federacja Przedsiębiorców Polskich.

W ramach konsultacji publicznych trwających 30 dni projekt otrzymały następujące podmioty:

- 1) Polskie Stowarzyszenie Menadżerów Budownictwa;
- 2) Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów;
- 3) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska;
- 4) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 5) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami;
- 6) Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ochrony Środowiska;
- 7) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Zagospodarowania Odpadów Komunalnych „Komunalnik”;
- 8) Polska Izba Ekologii;
- 9) Polska Izba Gospodarki Odpadami;
- 10) Polski Klub Ekologiczny;
- 11) Rada RIPOK;
- 12) Regionalny Związek Gmin i Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) Stowarzyszenie Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami;
- 14) Stowarzyszenie „Polski Recykling”;
- 15) Unia Metropolii Polskich;
- 16) Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami;
- 17) Związek Miast Polskich;
- 18) Związek Samorządów Polskich;
- 19) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 20) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania, na 30 dni, następującym podmiotom:

- 1) wojewodom;
- 2) marszałkom województw;
- 3) wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska;
- 4) regionalnym dyrektorom ochrony środowiska;
- 5) Prezesowi GUS;
- 6) Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska;
- 7) Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska;
- 8) Prezesowi NFOŚiGW;
- 9) wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 10) Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Projekt dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949). W dniu 23 października 2024 r. Komisja zaopiniowała pozytywnie projekt ustawy.

Projekt dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), w związku z czym został przekazany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego. Rada Dialogu Społecznego nie przedstawiła opinii do projektu.

Projekt nie podlegał opiniowaniu, konsultacjom ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostały przedstawione w raporcie z konsultacji i opiniowania zawierającym zestawienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący, udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]										
	0	1	2								Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0								0
budżet państwa	0	0	0								0
JST											0
pozostałe jednostki (oddzielnie)											0
Wydatki ogółem	300	300	300								900
budżet państwa	300	300	300								900
JST											0
pozostałe jednostki (oddzielnie)											0
Saldo ogółem	-300	-300	-300								-900
budżet państwa	-300	-300	-300								-900
JST											0
pozostałe jednostki (oddzielnie)											0

Źródła finansowania	Rezerwa celowa budżetu państwa.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>W zakresie propozycji nowej podstawy prawnej przekazywania środków z rezerwy celowej budżetu państwa przez okres 3 lat (tj. od 2025 r. do 2027 r.) do usuwania odpadów nagromadzonych z naruszeniem przepisów obowiązującego prawa, gdy ze względu na zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska konieczne jest niezwłoczne usunięcie odpadów (art. 26a ustawy o odpadach).</p> <p>Jako rok 0 przyjmuje się rok 2025.</p> <p>Kwota 300 mln zł została oszacowana w stosunku rocznym na podstawie kwoty sumarycznej pochodzącej ze wszystkich kierowanych do NFOŚiGW wniosków od beneficjentów na usuwanie nielegalnie nagromadzonych odpadów, które zostały odrzucone od 2019 r., tj. od roku, w którym został uruchomiony Program priorytetowy NFOŚiGW – „Usuwanie porzuconych odpadów”. W związku z tym Ministerstwo Klimatu i Środowiska w latach 2025–2027 będzie zabiegać o zabezpieczenie w rezerwie celowej analogicznej sumy – w każdym kolejnym roku budżetowym. Docelowo środki na dofinansowanie działań, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach, będą pochodzić z NFOŚiGW. Przyznane środki finansowe z rezerwy celowej będą alokowane oraz wydatkowane z uwzględnieniem stopnia zagrożenia powodowanego przez odpady, w tym odpady niebezpieczne, dla życia i zdrowia ludzi, środowiska oraz dla infrastruktury, w tym infrastruktury krytycznej. Środki finansowe będą przyznawane w zależności od możliwości finansowych budżetu państwa.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0	

	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Potencjalny rozwój nowych przedsiębiorstw lokalnych lub poszerzenie zakresu usług tych dotychczasowych w związku z możliwością przekazywania odpadów innemu uprawnionemu podmiotowi. Planowana zmiana przepisów może przyczynić się do ułatwienia segregacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jednakże to podmiot ostatecznie decyduje, którą formę segregacji wybierze (w miejscu wytworzenia lub poza miejscem wytworzenia). Mając na uwadze powyższe, nie sposób bezpośrednio wskazać potencjalnych obciążeń lub oszczędności dla podmiotów gospodarujących odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi. Zwiększenie dla właściwych organów administracji wachlarza instrumentów służących usuwaniu skutków nielegalnego gospodarowania odpadami może pozytywnie wpłynąć na funkcjonowanie przedsiębiorstw z sektora przetwarzania odpadów, w szczególności odpadów niebezpiecznych (środki z rezerwy celowej budżetu państwa na usuwanie odpadów będą wydatkowane w trybie przepisów o zamówieniach publicznych), co z kolei będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Potencjalny rozwój nowych przedsiębiorstw lokalnych lub poszerzenie zakresu usług tych dotychczasowych w związku z możliwością przekazywania odpadów innemu uprawnionemu podmiotowi. Planowana zmiana przepisów może przyczynić się do ułatwienia segregacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jednakże to podmiot ostatecznie decyduje, którą formę segregacji wybierze (w miejscu wytworzenia lub poza miejscem wytworzenia). Mając na uwadze powyższe, nie sposób bezpośrednio wskazać potencjalnych obciążeń lub oszczędności dla podmiotów gospodarujących odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowany przepis w art. 1 ma na celu zwiększenie możliwości pozyskania środków finansowych na zadania, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach (usuwanie nielegalnie nagromadzonych odpadów zagrażających życiu i zdrowiu ludzi oraz środowiska), co jednocześnie może pozytywnie wpłynąć na życie i zdrowie ludzi, przez usuwanie zagrożeń dla ludzi wywołanych zalegającymi nielegalnie odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi.						
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Brak wpływu projektowanych przepisów na osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze.						
Niemierzalne		-						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		-						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: złagodzenie przepisu dotyczącego obowiązku na rzecz stworzenia systemu promującego selektywne zbieranie odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz stworzenie możliwości przekazywania odpadów podmiotowi, który posiada odpowiednie zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych bez obowiązku selektywnego zbierania u źródła.				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: dla niektórych podmiotów może zaistnieć potrzeba zmiany zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów. Taka potrzeba może wystąpić w przypadku, gdy podmiot zdecyduje się na zmianę profilu swojej obecnej działalności. Będzie mógł wówczas wystąpić o wydanie nowego zezwolenia lub zmianę posiadanego zezwolenia z zakresu gospodarki odpadami. Ewentualne obciążenie regulacyjne będzie uzależnione od liczby podmiotów, które zdecydują się na zmianę charakteru prowadzenia działalności.				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				

Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
<p>Zwiększona liczba zamówień publicznych na usługi związane z przetwarzaniem odpadów może pozytywnie wpłynąć na rynek pracy związany z sektorem firm działających w tym obszarze.</p> <p>Zmiany w zakresie złagodzenia obowiązku selektywnego sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych przez zniesienie obowiązku selektywnego zbierania u źródła mogą mieć wpływ na rynek pracy przez potencjalny rozwój nowych przedsiębiorstw lokalnych lub poszerzenie zakresu usług tych dotychczasowych, w związku z możliwością przekazywania odpadów innemu uprawnionemu podmiotowi.</p>		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Projektowana zmiana art. 26a ustawy o odpadach będzie miała pozytywny wpływ na zdrowie i środowisko. Zmiana ta ma na celu wprowadzenie podstawy prawnej umożliwiającej przekazanie środków z rezerwy celowej budżetu państwa dla organów administracji, które borykają się z problemem nielegalnie nagromadzonych odpadów zagrażających życiu i zdrowiu ludzi oraz środowisku (w trybie art. 26a ustawy o odpadach), tj. dodatkowego instrumentu finansowania służącego usuwaniu odpadów nielegalnie nagromadzonych zagrażających życiu i zdrowiu ludzi – usuwanie zagrożeń dla ludzi i środowiska wywołanych zalegającymi nielegalnie odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi.</p> <p>Projektowana zmiana art. 101a ustawy o odpadach będzie miała pozytywny wpływ na środowisko naturalne. Zaproponowane instrumenty prawno-administracyjne zapewnią większą elastyczność, w związku z możliwością przekazywania odpadów budowlanych i rozbiórkowych innym uprawnionym podmiotom, a co za tym idzie będą mogły przyczynić się do ograniczenia rozwoju tzw. szarej strefy w zakresie zagospodarowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Zwiększenie masy selektywnego sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych będzie miało wpływ na tworzenie gospodarki o obiegu zamkniętym i poprawę stanu środowiska.</p> <p>Dodatkowo obowiązek selektywnego sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych powinien mieć wpływ na poprawę dostępności konkretnych surowców na rynku i ułatwić ich dalsze przetwarzanie.</p>	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Z uwagi na pilną potrzebę zmian ww. przepisów przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja aktu prawnego zostanie przeprowadzona po 3 latach od wejścia w życie projektowanej regulacji przez analizę funkcjonowania systemu selektywnej zbiórki odpadów budowlanych i rozbiórkowych uwzględniającą m.in. liczbę zgłaszanych wątpliwości interpretacyjnych co do wprowadzonych przepisów oraz liczbę zgłaszanych przypadków dotyczących nielegalnego postępowania z odpadami budowlanych i rozbiórkowych.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		

Warszawa, dnia 25.10.2024 r.

TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU	Projekt ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy

Lp.	Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T/N	Jedn. red. projektu	Treść przepisu/ów projektu	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów poza minimalne wymogi prawa UE
1.	Art. 11	<p>„Artykuł 11</p> <p>Przygotowanie do ponownego użycia i recykling</p> <p>1. (...) Państwa członkowskie podejmują środki w celu promocji selektywnej rozbiórki, by umożliwić usuwanie substancji niebezpiecznych i bezpieczne postępowanie z nimi oraz ułatwić ponowne użycie oraz wysokiej jakości recykling przez selektywne usuwanie materiałów, a także by zapewnić ustanowienie systemów sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych przynajmniej dla drewna, frakcji mineralnych (beton, cegły, płytki i materiały ceramiczne, kamienie), metalu, szkła, tworzyw sztucznych i gipsu (...).”</p>	T	Art. 2	<p>Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2151 oraz 2022 r. poz. 2687) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) pkt 35 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„35) w dziale VII po rozdziale 6 dodaje się rozdział 6a w brzmieniu:</p> <p style="text-align: center;">„Rozdział 6a</p> <p style="text-align: center;">Odpady budowlane i rozbiórkowe</p> <p>Art. 101a. 1. Wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych jest obowiązany do zapewnienia wysegregowania z wytworzonych przez siebie odpadów budowlanych i rozbiórkowych, których powstaniu nie mógł zapobiec zgodnie z art. 18 ust. 1, co najmniej: drewna, metali, szkła, tworzyw sztucznych, gipsu i odpadów mineralnych, w tym betonu, cegły, płytek i materiałów ceramicznych oraz kamieni w celu zapewnienia przydatności do przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub innego odzysku, chyba że wysegregowanie nie jest technologicznie możliwe lub brak wysegregowania</p>	W celu doprecyzowania zasad dotyczących organizacji systemu sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Lp.	Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T/N	Jedn. red. projektu	Treść przepisu/ów projektu	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów poza minimalne wymogi prawa UE
					<p>pozwala na przygotowanie do ponownego użycia, recykling lub inny odzysk.</p> <p>2. W przypadku gdy wytwórcą odpadów budowlanych i rozbiórkowych jest osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą, obowiązek określony w ust. 1 wykonuje następny posiadacz odpadów, któremu ten wytwórca przekazał te odpady budowlane i rozbiórkowe.</p> <p>3. Wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz następny posiadacz odpadów, o którym mowa w ust. 2, mogą zlecić wykonanie obowiązku określonego w ust. 1 podmiotowi, o którym mowa w art. 27 ust. 2, w drodze umowy określającej dalsze zagospodarowanie wysegregowanych odpadów, zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności.</p> <p>4. Odpowiedzialność za wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, ponoszą solidarnie wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych, następny posiadacz odpadów, o którym mowa w ust. 2, oraz podmiot, o którym mowa w art. 27 ust. 2, z zastrzeżeniem ust. 2.</p> <p>5. Posiadacz odpadów wysegregowanych zgodnie z ust. 1 jest obowiązany do zapewnienia dalszego zagospodarowania tych odpadów zgodnie z art. 18 ust. 2-7.”;”;</p> <p>2) w pkt 40 lit. a otrzymuje brzmienie:</p> <p>„a) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:</p> <p>„6a) niezapewnienie wysegregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych wbrew obowiązkowi określonym w art. 101a ust. 1-3;”;</p>	

Warszawa, dnia 7.10.2024 r.

Tabelaryczne zestawienie przepisów projektu ustawy wykraczających poza cel wdrożenia prawa Unii Europejskiej wraz z wyjaśnieniem niezbędności objęcia ich tym projektem

TYTUŁ PROJEKTU	Projekt ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw
-----------------------	--

Lp.	Jedn. red. projektu	Treść przepisu krajowego	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów poza minimalne wymogi prawa UE
1.	Art. 1	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, 1597, 1688, 1852 i 2029) po art. 226a dodaje się art. 226b w brzmieniu:</p> <p>„Art. 226b. Do dnia 31 grudnia 2027 r. właściwy organ, o którym mowa w art. 26a ust. 2, może otrzymać środki z budżetu państwa z przeznaczeniem na wykonanie działań, o których mowa w art. 26a ust. 1. W przypadku gdy właściwym organem jest organ jednostki samorządu terytorialnego, kwota dofinansowania może stanowić więcej niż 80 % kosztów wykonania tych działań. Kwota dofinansowania nie może być wyższa niż 99 % kosztów wykonania działań, o których mowa w art. 26a ust. 1.”.</p>	Przepisy UE dotyczące gospodarki odpadami nie regulują szczegółowo kwestii zasad finansowania ze środków krajowych, w szczególności sposobu ich dystrybucji na poszczególne szczeble administracji krajowej. Zaproponowane w przepisie zmiany usuwają barierę stworzoną w wyniku uregulowań wewnętrznych (krajowych) z zakresu finansowania zadań realizowanych przez administrację.
2.	Art. 3	<p>Art. 3. 1. W latach 2025–2027 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będący skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy wynosi w:</p> <ol style="list-style-type: none">1)2025 r. – 300 000 tys. zł;2)2026 r. – 300 000 tys. zł;3)2027 r. – 300 000 tys. zł. <p>2. W przypadku przekroczenia 80 % wysokości środków, które są zaplanowane na przedmiotowe zadanie w ustawie budżetowej na dany rok, wprowadza się mechanizm korygujący polegający na ograniczeniu dofinansowania działań, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.</p>	Przepisy UE dotyczące gospodarki odpadami nie regulują szczegółowo kwestii zasad finansowania ze środków krajowych, w szczególności sposobu ich dystrybucji na poszczególne szczeble administracji krajowej. Zaproponowane w przepisie zmiany usuwają barierę stworzoną w wyniku uregulowań wewnętrznych (krajowych) z zakresu finansowania zadań realizowanych przez administrację.

Lp.	Jedn. red. projektu	Treść przepisu krajowego	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów poza minimalne wymogi prawa UE
		3. Minister właściwy do spraw klimatu monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz w razie potrzeby wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 2.	

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA

Projekt o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (UC23)

1. Informacje ogólne

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 34 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806), projekt ustawy został zamieszczony w dniu 29 kwietnia 2024 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny. Wyznaczono termin 30 dni na przekazanie uwag w ramach opiniowania i konsultacji.

Niniejszy dokument stanowi wypełnienie obowiązku, zgodnie z którym organ wnioskujący sporządza raport z konsultacji obejmujący omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania.

Niniejszy projekt ustawy wprowadza zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o odpadach”, oraz w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2151, z późn. zm.).

Zaproponowane zmiany wynikają przede wszystkim z postulatów zgłoszonych przez stowarzyszenia i organizacje reprezentujące branżę odpadową.

2. Przebieg konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt ustawy w ramach opiniowania otrzymały następujące reprezentatywne organizacje pracodawców:

- 1) Konfederacja „Lewiatan”;
- 2) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 4) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 6) Federacja Przedsiębiorców Polskich.

Projekt ustawy w ramach konsultacji publicznych otrzymały:

- 1) Polskie Stowarzyszenie Menadżerów Budownictwa;
- 2) Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów;
- 3) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska;
- 4) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 5) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami;
- 6) Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ochrony Środowiska;
- 7) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Zagospodarowania Odpadów Komunalnych „Komunalnik”;
- 8) Polska Izba Ekologii;
- 9) Polska Izba Gospodarki Odpadami;
- 10) Polski Klub Ekologiczny;
- 11) Rada RIPOK;
- 12) Regionalny Związek Gmin i Powiatów RP;
- 13) Stowarzyszenie Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami;

- 14) Stowarzyszenie „Polski Recykling”;
- 15) Unia Metropolii Polskich;
- 16) Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami;
- 17) Związek Miast Polskich;
- 18) Związek Samorządów Polskich;
- 19) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 20) Związek Gmin Wiejskich RP.

Projekt ustawy został również przekazany do zaopiniowania:

- 1) wojewodom;
- 2) marszałkom województw;
- 3) wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska;
- 4) regionalnym dyrektorom ochrony środowiska;
- 5) Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego;
- 6) Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska;
- 7) Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska;
- 8) Prezesowi Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW);
- 9) wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 10) Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Uwagi do projektu ustawy w ramach konsultacji publicznych i opiniowania zgłosiły następujące podmioty:

- 1) Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego;
- 2) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego;
- 3) Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie;
- 4) Wojewoda Mazowiecki;
- 5) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie;
- 6) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 7) Wojewódzki Inspektorat Ochrony w Łodzi;
- 8) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 9) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu;
- 10) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami;
- 11) Polskie Stowarzyszenie Gipsu;
- 12) Stowarzyszenie „Polski Recykling”.

Podmioty, które wyraziły pozytywne stanowisko lub nie zgłosiły uwag:

- 1) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach;
- 2) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie;
- 3) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi;
- 4) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu;
- 5) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- 6) Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego;
- 7) Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego;
- 8) Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego;
- 9) Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach;
- 10) Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy;
- 11) Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim;
- 12) Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie;
- 13) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy;
- 14) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie;
- 15) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie;
- 16) Lubelski Związek Lekarzy Rodzinnych.

3. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania.

W toku konsultacji i opiniowania zgłoszono 66 uwag, z których 8 uwag zostało przyjętych, w tym 4 częściowo przyjęte, oraz udzielono 4 wyjaśnień.

W związku z przyjętymi uwagami poniżej przedstawiono najważniejsze zmiany, jakie wprowadzono w projekcie ustawy:

Przyjęte propozycje zmiany dotyczące projektowanego przepisu mającego na celu wprowadzenie podstawy prawnej do przekazania organom administracji środków z rezerwy celowej budżetu państwa:

- 1) w treści projektowanego przepisu doprecyzowano, o jakim organie właściwym jest mowa w tym przepisie, przez wskazanie, że jest to właściwy organ, o którym mowa w art. 26a ust. 2 ustawy o odpadach;
- 2) do uzasadnienia projektowanej ustawy dodano akapit dotyczący sytuacji finansowej NFOŚiGW, tj. informacje wskazujące, że obecnie NFOŚiGW nie dysponuje środkami wystarczającymi dla sfinansowania inwestycji, jak również kompleksowych długotrwałych działań związanych z usuwaniem porzuconych odpadów.

Przyjęte propozycje zmiany dotyczące art. 101a (odpady budowlane i rozbiórkowe):

- 1) w art. 101a ust. 1 doprecyzowano, że jeżeli wysegregowanie nie jest technologicznie możliwe lub brak wysegregowania pozwala na przygotowanie do ponownego użycia, recykling lub inny odzysk, to wytwórca nie jest obowiązany do ich wysegregowania na poszczególne frakcje;
- 2) w art. 101a ust. 3 doprecyzowano, że odpowiedzialność za wykonanie obowiązku wysegregowania odpadów przechodzi na podmiot, któremu zlecono wysegregowanie pod warunkiem zawarcia umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności;
- 3) w art. 101a ust. 4 doprecyzowano regulacje, że posiadacz odpadów ma zapewnić, aby odpady wysegregowane zostały poddane dalszemu zagospodarowaniu.

Natomiast pozostała część uwag została odrzucona, ponieważ wykraczała poza zakres regulacji lub była niezgodna z przepisami ustawy o odpadach lub ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw albo zgłaszane propozycje były już uregulowane przepisami ww. ustaw.

Uwagi te zostały zestawione w tabeli, w której przedstawiono szczegółowe odniesienia do zgłoszonych propozycji, a w przypadku uwag nieprzyjętych – uzasadnienie ich nieprzyjęcia. Szczegółowe zestawienie zgłoszonych uwag wraz ze stanowiskiem Ministerstwa Klimatu i Środowiska, stanowiące załącznik do niniejszego raportu, zostało zamieszczone na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

4. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie wymagał przedłożenia innym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

- 5. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń, albo informacja o ich braku.**

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Minister do spraw Unii Europejskiej

Adam Szłapka

DPUE.720.571.2024.MK(19)
Warszawa, 29 października 2024 r.
dot. RM-0610-91-24 z 28 października 2024 r.

Pani Joanna Knapińska
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy (Nowy tekst wraz z autopoprawką) pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia

Ignacy Niemczycki
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:
Pani Paulina Hennig-Kłoska
Minister Klimatu i Środowiska